

СТАРТ НА ПРОГРАМАТА:

Октомври, 2018 г.

Уважаеми граждани,

Програмата за индивидуална грижа за децата с диабет и редки болести в детските градини, съобразена със становището на Международното дружество по детски и юношески диабет (ISPAD) от 2019 г., се осъществява благодарение на партньорството на училището на вашето дете.

<https://www.ispad.org/news/420540/ISPAD-Position-Statement-on-Type-1-Diabetes-in-Schools.htm>

Участието на училищния персонал е помощ от изключително значение за здравето и добруването на вашето дете.

ПРОГРАМА ЗА ИНДИВИДУАЛНА ГРИЖА ЗА ДЕЦАТА С ДИАБЕТ И РЕДКИ БОЛЕСТИ

Редките заболявания са с честота под 5 на 10000 деца (<http://www.orpha.net/national/BG-BG/за-редките-болести>). Често засегнатите имат необходимост от специално хранене или прием на медикаменти в училище.

Индивидуалният план подпомага училищния персонал в осигуряване на безопасна и поддържаща здравето среда. При него важат правилата, които са разработени при грижите за тип 1 захарен диабет.

Тип 1 захарен диабет (Т1ЗД) е комплексно медицинско състояние, изискващо специална подготовка за ежедневна грижа в медицински и психологически аспект. Абсолютният минимум на грижата за учениците с тип 1 захарен диабет Т1ЗД в училищата във ВСИЧКИ държави включва следните принципи:

- да се спазва правото на детето да се посещава училище безопасно;
- ученикът да получава същите възможности за развитие, за образование и за участие в училищни активности, каквито имат неговите връстници.

Ученикът да има възможност да мониторира кръвната глюкоза в училище и да я коригира необезпокоявано, ако нивата ѝ са извън прицелните стойности. Това да се случи с уважение към състоянието му и на подходящо

място, избрано с участието на ученика и родителите му.

Поддържането на оптимален контрол на диабета в училище е ключово за намаляване на винаги съществуващия риск от краткосрочни диабетни усложнения (особено ниски нива на кръвната глюкоза), както и за намаляване риска на дългосрочни усложнения. Добрият контрол на диабета позволява на учениците да се възползват пълноценно от времето, прекарано в училище – да участват, да покажат и да научат най-доброто, на което са способни. Целият училищен персонал – учителите, служителите в администрацията, педагогическите съветници, учителите по физическо възпитание, медицинските сестри и отговорниците за времето, което учениците прекарват извън училище, трябва да получат подходящо обучение за захарния диабет. Всички те трябва да получат ясна представа за основните нужди на децата с диабет в училище, както и да могат да разпознаят и да се справят с ниски и високи стойности на кръвната глюкоза, въз основа на писмени инструкции от лекуващия детски ендокринолог и родителите на детето.

ОЧАКВАНИЯ КЪМ УПРАВЛЕНИЕТО НА ДИАБЕТА И РЕДКИТЕ БОЛЕСТИ В УЧИЛИЩЕ

Индивидуалният план за управление на диабета и редките болести трябва да включва следното:

- Кратък план за действие, изясняващ симптомите на висока и ниска кръвна глюкоза, и индивидуален протокол за действие в тези случаи, както и приложение на глюкагон.
- В плана се изяснява какви действия за контрол на диабета могат или не могат да бъдат предприети от ученика, съобразени с неговата възраст, умения за контрол на диабета и зрялост.
- Не бива да се очаква от родителя да „запълва празнини“ в училищния персонал и да присъства в училище, за да контролира диабета на детето си.
- Насърчава се взаимната подкрепа между родителите и училището, използването на възможностите на съвременните средства за комуникация, за постигане на по-добри резултати от ученика.
- Учениците с диабет и редки болести трябва да бъдат насърчавани да се включват в часовете по спорт в съответствие с индивидуалния план за диабета.

ОТГОВОРНОСТИ

- Родителите носят цялата отговорност за медицинските решения по отношение на детето им. Задължително е родителите да са ангажирани в процеса като част от екипа, дори и когато ученикът със заболяване е юноша.
- Лекуващият екип на детето се състои от детски ендокринолог и сестра. Те са отговорни за изписването на терапията на детето и обучението в училище.
- Училището и властите, отговорни за училищата, трябва да улеснят обучението на медицинския персонал.

За допълнителни сведения вижте филма „Каузата диабет“. Освен изработване и поддържане на индивидуални планове за децата с диабет и редки болести, Програмата предвижда семинари с медицинските сестри и лекари от училищата и градините – следете новините на www.vapesbg.eu.

<http://www.vapesbg.eu/bg/>

ПРОГРАМА

ИНДИВИДУАЛНА ГРИЖА ЗА ДЕЦАТА С ДИАБЕТ И РЕДКИ БОЛЕСТИ В УЧИЛИЩЕ

Тел. 052 978 451

Община Варна
Варненско дружество по
детска ендокринология

Медицински университет
„Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

